

Paikkatietoasiain neuvottelukunnan toimikauden 2022–2025 15. kokous

Aika: keskiviikko 30.10.2024 klo 12–14

Paikka: Teams

Tiedotusasia (T)

Keskusteluasia (K)

Päätösasia (P)

Osallistujat:

Puheenjohtaja

Karjalainen Mika, maa- ja metsätalousministeriö

Neuvottelukunnan jäsenet

Dag Ari-Pekka, sisäministeriö

Havumäki Hanna, puolustusministeriö

Kaleva Ulla, liikenne- ja viestintäministeriö

Laaksonen Heli, Maanmittauslaitos

Laine Yki, Suomen ympäristökeskus

Piri, Olli-Juhani, valtiovarainministeriön edustajan sijainen

Rautiainen Juhana, ympäristöministeriö (etänä)

Reini Jari, Maanmittauslaitos

Riihisaari Tarja, Ilmatieteen laitos (etänä)

Salonen Teemu, Porin kaupunki, kuntien ja Kuntaliiton nimeämänä

Sääski Timo, FLIC:n edustajan sijainen

Tammisto Rina, Tilastokeskus

Tolonen Satu, työ- ja elinkeinoministeriö

Virkki Leena, GeoForum ry

Poissa

Grönholm Marko, Terveystieteiden tutkimuskeskus, sosiaali- ja terveysministeriön nimeämä

Holmström Lauri, valtiovarainministeriö

Kahra Antti, Geologian tutkimuskeskus

Käyhkö Niina, Turun yliopisto, FIUGINET:n edustajana

Pesu Matti, Väylävirasto

Tenhunen Petri, Digi- ja väestötietovirasto

von Wehrt Mike, FLIC:in edustaja

Kutsuttu asiantuntija

Riihelä Atte, liikenne- ja viestintäministeriö

Sihteeri

Horppila Hanna, Maanmittauslaitos

1. Kokouksen avaaminen ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Mika Karjalainen avasi kokouksen. Hyväksyttiin asialista.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen [pöytäkirja](#).

3. Liikennejärjestelmän digitaalisen kaksosen tiekartta (T/K)

Erityisasiantuntija Atte Riihelä liikenne- ja viestintäministeriöstä kertoi kehittämishankkeesta, jossa laadittiin suunnitelma koko liikennejärjestelmän kattavan digitaalisen mallin kehittämiseksi. Taustalla on mm. liikennesektorin tietosäätelyn uudistaminen EU-tasolla ja kansallisesti sekä tarve parantaa liikennejärjestelmän hallintaa, tiedon yhteentoimivuutta, tiedon johtamista ja toimijoiden välistä yhteistyötä.

Liikennejärjestelmä tarkoittaa kokonaisuutta, joka muodostuu eri liikennemuodoista (kuten tie-, raide-, lento- ja vesiliikenne), infrastruktuurista (esim. tiet, radat, terminaalit), liikennepalveluista, logistiikasta sekä näihin liittyvästä tiedonhallinnasta ja ohjauksesta. Digitaalinen kaksonen mahdollistaa reaaliaikaisen tilannekuvan, ennustemallien kehittämisen ja resurssien tehokkaan kohdentamisen, mikä tukee sekä julkisen talouden kestävyyttä että liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta.

Tällä hetkellä tieto on standardien ja yhteisten toimintamallien puutteen vuoksi monesti muodossa, jota toinen toimija ei voi suoraan hyödyntää. Yhteentoimivuuden puutteet vaikeuttavat uusien teknologioiden, kuten automaation ja ennakoivan analytiikan, kehitystä ja hyödyntämistä. Tarkoitus ei ole kehittää keskitettyä järjestelmää, vaan lisätä jo olemassa olevien sekä tulevaisuudessa kehitettävien järjestelmien vuorovaikutusta ja tehokasta hyödyntämistä.

Riihelä kertoi, että jatkoaskeleiden suunnittelu ja organisointi on parhaillaan käynnissä.

Lisätietoa: [Liikennejärjestelmän digitaalinen kaksonen - Valtioneuvosto](#)

4. Tour-de-table

Mika Karjalainen kertoi paikkatietoasetuksen muutoksen esittelyn siirtyvän ensi vuoden puolelle.

Olli-Juhani Piri valtiovarainministeriöstä kertoi aloittaneensa vastikään kriittisen infrastruktuurin tietojen avointa jakamista arvioivan [työryhmän](#) vetäjänä Lauri Holmströmin vaihdettua toiseen ministeriöön. Piri kertoi, että väliraportti julkaistiin kesäkuussa.

Keskusteltiin rinnakkaisista hankkeista eri ministeriöissä ja varmistettiin tiedonkulkua. Ulla Kalleva liikenne- ja viestintäministeriöstä kertoi, että he ovat kartoittaneet CER-direktiivin mukaisia toimijoita omalla hallinnonalallaan. Piri tarkensi, että työryhmä keskittyy CER-direktiivin ulkopuolisiin toimijoihin.

Flicin edustaja Timo Sääski kertoi, että Teknologiateollisuus ja GeoForum järjestävät yhdessä [paikkatietojen turvallisuusseminaarin](#) 27.11.2025 Helsingissä.

Teemu Salonen Porin kaupungilta kertoi, että ajankohtaisia asioita kunnissa ovat hankintalain uudistus, [JHS 185 Asemakaavan pohjakartan laatiminen](#) uudistaminen ja haastava taloustilanne. Useat samanaikaiset valtakunnalliset hankkeet kuormittavat kuntien ja ohjelmistoyritysten rajallisia resursseja. Salonen mainitsi Kuntaliiton Päivi Tiihosen [blogin](#) rakennetun ympäristön digikehityshankkeista ja niiden merkityksestä kuntien tiedonhallinnan kehittämisessä. Syyskuussa pidettyjen [Kuntamarkkinoiden](#) esityksiä on saatavilla verkossa.

Tilastokeskus koordinoi GSGF-CARE yhteiseurooppalaista projektia, joka tavoittelee tilastojen ja paikkatietojen parempaa yhteentoimimista tilastotuotannossa. Projektissa on otettu käyttöön Maailmanpankin alun perin kehittämä, mutta YK:n toimesta tähän aihealueeseen muokattu it-searviointityökalu. Tilastojen ja paikkatiedon integrointiverkostossa pohditaan työkalun käytönottoa Suomessa ja mahdollista kääntämistä suomeksi. Tammisto kehotti aiheesta

kiinnostuneita olemaan yhteydessä ja kysymään omista organisaatioissaankin kiinnostusta. IGIF-(paikkatieto) ja GSGF (tilastot ja paikkatieto) -viitekehykset sekä kypsyysmalli voidaan esitellä PATINEn myöhemmässä kokouksessa.

Juhana Rautiainen ympäristöministeriöstä kertoi, että Ryhti-hanke päättyy ministeriön osalta vuoden 2025 lopussa, mutta Suomen ympäristökeskus jatkaa kehittämistä ja ylläpitoa myös ensi vuonna. Käynnissä on lukuisia kumppanitestaushankkeita. Kunnissa tulee saada tietomallimuotoiset, sähköiset rakentamisluvat toimimaan ennen vuodenvaihdetta. [Rakentamislain digiasetuksen](#) valmistelu etenee. Asetus määrittelee rakentamislupien tietosisältöjä, kuten rakennuksen kolmiulotteisen mallin, tonttia koskevat koordinaattitiedot ja tontin maanpinnan muotoa. Kuulemisen perusteella on päädytty mahdollisimman kevyeen malliin, joka huomioi eri osapuolten näkökulmat. [Alueidenkäyttölain esitys](#) on poliittisessa käsittelyssä, mikä heijastuu osin myös yhdyskuntalakien valmisteluun.

5. GeoForum ry:n kuulumiset (T/K)

GeoForum ry:n toiminnanjohtaja Leena Virkki kertoi 21.-22.9.2025 Dipolissa Espoossa pidetyn [GeoForum Summit](#) -tapahtuman annista. Tapahtumassa kävi lähes 1000 vierailijaa, oli yli 20 yhteistyökumppania ja tietoisuutta, 30 esiintyjää seminaareissa ja yksi työpaja. Seuraava GeoForum Summit pidetään 27.-28.10.2025

Virkki kertoi, että [kysely kansallisen paikkatietostrategian uudistamiseksi](#) on avoinna ja siihen voi vastata joulukuun mennessä. Kyselyä voi jakaa edelleen.

6. INSPIRE-toimeenpano (T/K)

Jari Reini Maanmittauslaitoksesta kertoi kahdesta syyskuussa Brysselissä pidetystä työpajasta. Näistä ensimmäinen oli [Towards a Digitally Powered Green transition](#), jossa keskityttiin digitaalisten ratkaisujen ja datan hyödyntämiseen vihreän siirtymän edistämiseksi Euroopassa. Toinen työpaja oli JRC:n järjestämä Community and governance of public sector geospatial data within the Green Deal Data Space -policy lab, jossa eri sektoreiden asiantuntijat pohtivat INSPIRE-direktiivin tulevaisuutta ja sen roolia Green Deal data-avaruudessa.

Green Deal data-avaruutta rakennetaan [SAGE](#)-projektissa, joka pohjautuu [GREAT](#)-projektiin. SAGE (Sustainable Green Europe Data Space) on kolmivuotinen hanke, päättyy helmikuussa 2028. INSPIRE tarjoaa standardoidun ja luotettavan pohjan, jota SAGE hyödyntää ja laajentaa.

Komissio on julkaissut [yhteenvedon](#) GreenData4All-aloitteen julkisesta kuulemisesta, joka oli avoinna keväällä 2025. Raportti ei sisällä liitetiedostoina lähetettyjen palautteiden analyysistä, vaan niistä tulee komission antaman tiedon mukaan analyysi myöhemmin. Reini esitteli yhteenvedon ja kertoi, että komission lainsäädäntöehdotusta INSPIRE-direktiivin muutoksesta odotetaan mahdollisesti loppuvuodesta.

Hanna Horppila Maanmittauslaitoksesta kertoi paikkatietojen yhteiskäytön historiasta Suomessa ja erityisesti metatietojen roolista tässä jatkumossa. Esitys pohjautui Positio-lehdessä julkaistuun artikkeliin [Metatiedot – paikkatiedon kulmakivi myös tekoälyn aikakaudella](#).

7. Kooste PATINEn toimikaudesta ja kyselyn tulokset. Uuden toimikauden nimeämispyynnöt ja asettaminen

Mika Karjalainen esitti koosteen PATINEn kuluneesta toimikaudesta, tehtävistä, käsitellyistä asioista ja asiantuntijaesitysten aiheista. Neuvottelukunta piti kolmivuotisen toimikautensa aikana 15 kokousta. Karjalainen näytti vielä PATINELLE suunnatun palautekyselyn vastauksi ja kertoi, että uusi toimikausi vuosille 2025–2028 pyritään nimeämään lähiaikoina. Tavoite on saada valtioneuvoston esittely ja nimityspäätös marraskuun aikana. Toimikauden eräänä

päätehtävänä on komission GreenData4All-aloitteen pohjalta tulevan mahdollisen ehdotuksen kansallinen asiantuntijakäsittely.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Seuraava kokous

Seuraavan kokouksen ajankohta sovitaan vasta uuden neuvottelukunnan asettamisen jälkeen. Tämän kokouksen pöytäkirja hyväksytään sähköpostimenettelyllä.